Zaterdag 14 September 1946 DAGBLAD 63ste Jaargang No. 4910

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden. Suriname 2.50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur Dr. Joh Hartog.. Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Red.-adres Conscientiessteeg 27

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Conscientiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14. Oranjestad: tel. 38.

Vredesconferentie ontaardt in Poolse Landdag

Britten en Slaven lopen om beurten weg

Nog geen beslissing inzake Triëst

DE VREDESCONFERENTIE.

Naar een onafhankelijk Triëst.

Molotov heeft aan de Verenigde Staten gevraagd om een duidelijker uitleg te geven over de wijze waarop de vrijheid van de voorgestelde vrije haven Triëst kan worden gegarandeerd, doch de Noordamerikaanse afgevaardigde weigerde onmiddellijk een volledig antwoord te geven. James C. Dunn, de Noordamerikaanse Ambassadeur in Rome en hoofd van de Noordamerikaanse afvaardiging in de Italiaanse Politieke en Territoriale Commissie die het probleem van Triëst bestudeert, zeide slechts dat het Noordamerikaanse plan voorziet in een regering van de voorgestelde vrije stad welke benoemd wordt door de Veiligheidsraad der Verenigde Naties.

Een aanval op het toezicht door de Veiligheidsraad op de vrije haven Triëst volgde echter van de zijde van Kolonel W. R. Hodgson, den Australischen afgevaardigde. Hij zeide: „Dit probleem hoort thuis in deze conferentie van 21 landen en de haven moet onder toezicht staan van de Raad der Grote Vier en drie andere landen. Door haar in handen van de Veiligheidsraad te stellen zou het plan onuitvoerbaar blijken. Het gebruik van de vetomacht in de Veiligheidsraad is arbitrair, onverantwoordelijk en dictatoriaal geweest en heeft de Raad een kwade naam gegeven in de gehele wereld. Het zou de quastie van Triëst maken tot een bedreiging voor de wereldvrede."

Zijn aanval hield enige steun in voor de openingsvraag van Molotov, die wilde weten hoe de Verenigde Staten door middel van de Veiligheidsraad de vrijheid van Triëst zouden kunnen garanderen, hoewel er tevens in doorschemerde dat Australië ontevreden is over de wijze, waarop Rusland gebruik maakt van de vetomacht in de Raad. Hodgson zelf heeft vaak hierom strijd geleverd tegen Gromyko.

De Tsjechoslowaakse spreker Vlado Clementis eiste, dat de haven zou worden gekoppeld aan Joegoslavië en dat haar douane onder beheersing van dat land zou staan. Maurice Couve de Murville, die namens Frankrijk optrad, zeide, dat voor de eensgezindheid en de vrede de haven een autonome vrije haven moet zijn, vrijelijk beschikbaar voor geheel Midden-Europa zonder douane-beletselen.

J. C. Sterndale Bennett van Groot Britannië pleitte voor een door de Veiligheidsraad ingesteld bestuur en wees op de moeilijke betrekkingen tussen de haven en de naburige staten. Hij was tegen het Russisch voorstel om het vrijgebied een wetgevend lichaam te geven. Bennett zeide, dat de raciale animositeiten en de vermoedelijke economische instabiliteit van het gebied een grote mate van internationaal toezicht nodig maakt. Het gebied moet geheel onafhankelijk zijn van Joegoslavië en Italië, zeide hij.

Joegoslavisch-Italiaanse besprekingen.

Naar vernomen wordt houden de Joegoslavische en Italiaanse vertegenwoordigers op de vredesconferentie rechtstreekse onderhandelingen, terwijl de strijd over hun gezamenlijke grens en de quaestie van Triëst voortduurt in de conferentiecommissies.

Britse afgevaardigde loopt weg.

A. V. Alexander, Eerste Lord van de Britse Admiraliteit, liep weg uit de Militaire Commissie van de vredesconferentie tijdens een debat van twee uren met de Slavische groep over de vraag of men Albanië een verklaring zou mogen laten afleggen over het Italiaans verdrag.

ALEXANDER
Werd radeloos.

Alexander zeide radeloos te worden van de nutteloze wijze waarop er in de commissie gesproken werd.

Alexander had gepleit voor een maximum van een half uur waarin Albanië zijn standpunt ten aanzien der militaire bepalingen in het Italiaans verdrag te kennen zou geven en van tevoren gewaarschuwd moest worden, dat de commissie reeds verschillende Joegoslavische amendementen die niets verschillen van de Albaanse voorstellen, reeds verworpen had. Hij werd gesteund door de Verenigde Staten. De Slavische groep **wilde echter van geen beperkingen weten.** Een Britse vertegenwoordiger bleef achter om de stemming bij te wonen. België onthield zich van stemmen. Brazilië was afwezig. Resultaat: 15 tegen 4 voor het horen van Albanië.

Nadat Alexander het Palais de Luxembourg verlaten had begaf hij zich onmiddellijk naar het Hotel Meurice waar hij enige tijd in afzondering confereerde met Byrnes. Het onderwerp van hun besprekingen werd niet bekend gemaakt.

Byrnes praat met Thaldaris.

Byrnes heeft met den Helleensen Premier Constantin Thaldaris gesproken in het hoofdkwartier van de Noordamerikaanse delegatie. Geen inlichtingen werden verstrekt over de bijeenkomst welke bijna een uur duurde. Men gelooft dat zij plaats vond op verzoek van Thaldaris om de Helleense eisen voor grenswijzigingen ten koste van Bulgarije en Albanië te bespreken.

De Slaven lopen weg.

De Bulgaarse Politieke en Territoriale Commissie ging wanordelijk uiteen na een debat over de Helleense en Bulgaarse eisen voor grenswijzigingen waarbij de afgevaardigden der Oosteuropese en Westelijke staten over en weer naar elkaar stonden te schreeuwen over de vraag om te stemmen over de Helleense eisen.

De voorzitter, Kouzma Kisjelev van Byelo Rusland verklaarde hierop dat de bijeenkomst afgelopen was na te hebben beslist dat de commissie nog niet kon stemmen over de Helleense eisen gelijk voorgesteld door den Britsen afgevaardigde. Hij zeide, dat zij te ingewikkeld zijn.

Kolonel W. R. Hodgson van Australië argumenteerde dat het punt wel aan de orde is en riep naar Kisjelev: „Gij zijt een dienaar van deze commissie en ik eis dat Gij zult luisteren naar onze eisen."

Kisjelev stond er evenwel op, dat men uiteen zou gaan en de Slavische afgevaardigden verlieten hierop de zaal. Doch de afgevaardigden der Westelijke landen hervatten de bijeenkomst op voorstel van Jefferson Caffery, den Noordamerikaansen Ambassadeur in Parijs, F. A. Warner van het Verenigd Koninkrijk en Hodgson.

Generaal R. S. Park van Nieuw Zeeland, waarnemend ondervoorzitter, bezette hierop de voorzittersstoel. De vertegenwoordigers van acht landen bleven in de ka**mer over.**

Hodgson liet in de notulen opnemen, dat de „voorzitter handelde in strijd met de regelen der conferentie en de Verenigde Naties". Na een korte bespreking ging men uiteen.

Tevoren had de Griek Panaghiotis Pipinelis voorgesteld om de grensquaestie naar de Militaire Commissie te verwijzen en zeide hij, dat de Helleense eisen om de grens Noordwaarts te verleggen moesten worden bestudeerd van het veiligheidsstandpunt. De Rus N. V. Novikov antwoordde onmiddellijk, dat het Bulgaarse amendement met betrekking tot Westelijk Thracië op wettelijke grond voor overweging in aanmerking komt en dat het Helleense verzoek om grenswijzigingen niet op de juiste wij**ze is gesteld.** De Joegoslaaf Moisha Pijade beweerde, dat Pipinelis buiten de orde trad. Hodgson antwoordde, dat het Bulgaarse amendement buiten de orde is (Parijs, (AP) 13.9).

MIAMI ALS INFORMATIE-CENTRUM.

Op de Luchtvaartconferentie voor het Caraïbische gebied is voorgesteld dat de 21 aangesloten landen regelmatig alle luchtvaart inlichtingen zullen uitwisselen ter grotere veiligheid van alle vliegtuigpassagiers in dit gebied. Miami zal het informatiecentrum worden. (Washington, Aneta, 13.9).

AANVAARDBAAR.

De benoeming van Prof. Willem Schermerhorn, Max van Poll en Feyke de Boer tot leden van de Commissie-Generaal van Nederlands-Indië, wordt in Republikeinse kringen beschouwd als een beslissende stap voorwaarts naar de oplossing van de politieke problemen van Java.

De republikeinse vice-minister van Buitenlandse Zaken, Hadji Agoes Salim, verklaarde aan Aneta, dat deze drie mannen aanvaardbaar zijn voor de republikeinen, daar alle drie een objectieve houding zullen aannemen.

Hij voegde eraan toe, dat de laatste dagen een atmospheer van hoop in Indie heerst en dat men verwacht een voldoening gevende oplossing te vinden. Salim zeide ook, dat indien het cabinet om politieke redenen mocht wensen, dat Soekarno op de achtergrond blijft, deze laatste hieraan zeker gevolg zal geven (Batavia, Aneta).

SECRETARIS-GENERAAL VAN COMMISSIE-GENERAAL.

P. Sanders, gewezen secretaris generaal van het departement tot coördinatie der oorlogsvoering is Woensdag benoemd tot secretaris-generaal van de Commissie-generaal.

Toen Prof. Schermerhorn voorzitter van de Ministerraad was, was de heer Sanders secretaris van den heer Schermerhorn. (Den Haag, Aneta, 13.9).

DE UITLEVERING VAN DE OORLOGSMISDADIGERS.

Seyss Inquart naar Nederland?

Nu het proces te Neurenberg ten einde loopt, stelt het Algemeen Handelsblad de vraag of sommigen van de berechte personen straks zullen worden uitgeleverd aan een van de landen die van oordeel zijn nog een rekening met hen te hebben vereffenen. Theoretisch, aldus het blad moet de vraag aanstonds bevestigend worden beantwoord, want de Londense overeenkomst van 8 Augustus 1945, waarbij de instelling van het internationale militaire gerecht werd geregeld, heeft uitdrukkelijk bepaald, dat het de bestaande bepalingen over uitlevering van oorlogsmisdadigers aan de landen, waar zij hun misdaden hebben begaan, niet zal aantasten. De Moskouse verklaring van 30 October 1943 betreffende de berechting van oorlogsmisdadigers heeft het recht der getroffen landen voor een berechting door eigen nationale rechtbanken uitdrukkelijk vastgelegd.

Intussen heeft de verdediger van Seyss-Inquart, dr. Gustav Steinbauer, een nota gericht aan de Franse en de Amerikaanse aanklagers, waarin hij, onder verwijzing naar het besluit van den geallieerde bestuursraad voor Duitsland, dat vaststelt, dat de commissie der vier aanklagers eventueel toestemming zal moeten geven tot uitlevering, de conclusie meent te moeten trekken, dat de mogelijkheid van uitlevering van de thans berechte personen voor berechting door een nationale rechtbank als uitgesloten kan worden beschouwd. Hij baseert zich daarbij in de eerste plaats op de rechtsregel „nebis in idem".

Een uitlevering op een nieuwe tenlastelegging zou z.i., evenmin in aanmerking komen daar in het hangende proces alle speciale aanklachten kunnen worden behandeld. Hij spreekt in deze nota voorts de mening uit, dat een nationaal gerecht wegens de beïnvloeding door nationale hartstochten een minder absolute waarborg voor gerechtigheid biedt dan het internationale gerechtshof.

WAARSCHUWT VOOR BEZUIGING.

De kapitaalwinst belasting zou, volgens een verklaring van den Minister van Financiën, een som opbrengen, die dichter bij het minimum 3 milliard gulden dan bij het maximum van 4 milliard gulden zal liggen. De Minister verklaarde in een nota aan de Tweede Kamer, dat, teneinde de uitgaven en de staatsschuld in evenwicht te brengen met de inkomsten, niet geaarzeld zal worden op drastische wijze te bezuinigen.

Hij waarschuwde ervoor, dat men niet te veel moet verwachten van de Duitse herstelbetalingen, daar deze slechts een zeer gering gedeelte vormen van de voor de heropbouw van het land nodig zijnde gelden (Den Haag, Aneta).

STROOMVERWEKKING DOOR NEDERLANDSE RIVIEREN?

Ir. N. Kolkman, een electrotechnicus, heeft na 15 jaren onderzoek een apparaat gedemonstreerd waarmee hij hoopt electriciteit te kunnen onttrekken aan de straag stromende Nederlandse rivieren. Het apparaat is gebasseerd op de methodes die door de Noordamerikaanse ingenieurs gebruikt werden om de bedding van de Mississippi rivier te beheersen.

Ir. Kolkman is van oordeel dat uit een stroom van 2 millioen cm^3 water per minuut 25.000 kilowat kan worden verwekt en dat een toestel om een duizend kilowat stroom op te wekken ongeveer 500.000 gulden zou kosten. Een grote groep ingenieurs en regerings-deskundigen woonde deze demonstratie bij.

AANHOUDINGEN.

Verscheidene honderden Duitse vluchtelingen, meest Gestapomannen van onder de bezetting, die zich tot nu toe aan arrestatie wisten te onttrekken, zijn tijdens een massa-razzia door het gehele land — Dinsdagmorgen voor het aanbreken van de dag — aangehouden. Men schat dat er ongeveer 5000 Duitsers in Nederland zijn ondergedoken.

De razzia was reeds maanden lang voorbereid en alle gevallen waren van te voren in overleg met de Geallieerde autoriteiten onderzocht. Men zal met deze opzoekingen voortgaan, totdat alle Duitsers zijn aangehouden (Amsterdam Aneta).

HEROPENING VAN RAFFINADERIJEN.

Noordamerikaanse en Nederlondse oliemaatschappijen hebben een overeenkomst gesloten met de Indonesische autoriteiten om de raffinaderijen van Palembang (Sumatra) te heropenen.

Deze uitslag werd bereikt tijdens de besprekingen met Dr. A. K. Ganie de Republikeinse vice-gouverneur van Zuid Sumatra. De raffinaderijen ldie toebehoren aan de Nederlandse Pacific Petroleum Maatschappij — een onderneming van de Standard Oil Company van Californië en van Texas zullen hersteld worden door de Indonesische arbeiders.

De Pladjoe-fabrieken van de BPM worden ook hersteld, deskundigen van deze onderneming zijn reeds te Palembang aan het werk getogen, teneinde de schade, die aan de raffinaderijen was toegebracht te schatten. De reparatie werkzaamheden beginnen op 1 October. (Batavia, Aneta, 12.9).

het nieuws van vandaag

Het gaat nu hard tegen hard op de Parijse vredesconferentie. Over sommige punten — voornamelijk die waarbij het gaat om de uitbreiding of beperking van de Russische invloedssphee — staan de Slavische en Westerse afgevaardigden regelrecht tegenover elkaar. Dat men daarbij de regelen wel eens vergeet en allerlei minderwaardige practijken gebruikt om elkaar een hak te zetten, maakt dat de conferentie thans meer het beeld gekregen heeft van een Poolse Landdag. Vooral waar het ging over een Helleense eis om de grens met Bugarlije Noordwaarts te verleggen, vloog men elkaar bijna in de haren. Tenslotte liepen de Slaven, waaronder de commissievoorzitter, gewoon weg zonder verder naar de argumenten der andere afgevaardigden te willen luisteren.

Dan was het weer de beurt van den Brit Alexander om de vergadering uit radeloosheid te verlaten, daar de Slaven steeds maar weer met dezelfde argumenten komen aandragen, ondanks de verwerping ervan.

Het ziet er op het ogenblik naar uit, dat Hellas met steun van Groot Britannië een politiek tegenoffensief onderneemt om de druk waaraan het door het Slavisch blok onderworpen wordt, te verleggen. Daarbij zoekt het ook de steun van de Verenigde Staten, getuige het onderhoud van een uur dat de Helleense Premier Thaldaris met Byrnes had.

Het kan nog warm toegaan bij de behandeling der Balkanvraagstukken omdat de Sovjet Unie vanzelfsprekend niet zal gedogen, dat Hellas nog enig deel van Bulgarije of Albanië zal krijgen. Volgens een laat bericht heeft de voorlopige President van de nieuwe Bulgaarse Republiek, Vassil Kolarov, in een radiorede verklaard dat de „Griekse chauvinisten geen duimbreeds zullen krijgen van het Bulgaarse land waarnaar zij hun rovershanden uitstrekken". Kolarov zeide, dat de Sovjet Unie garandeert dat Bulgarije niet zal worden beroofd.

Over de quaestie van Triëst is ook nog geen oplossing bereikt, hoewel toch algemeen schijnt te worden aangenomen, dat het een vrijgebied zal worden. De Verenigde Staten wensen toezicht door de Veiligheidsraad, doch de Australiër Hodgson zegt, dat men dan weer met veto-moeilijkheden te doen krijgt, zodat hij liever een toezicht wil hebben door de Grote Vier en drie andere landen. Welke deze drie andere landen zijn, werd niet door Hodgson gezegd, doch enkele dagen geleden werd er **gesproken van Italië,** Joegoslavië en Nederland.

De Geschiedenis in Wording — XXXIII

De Balkan in het brandpunt.

De Balkan doet zijn bijnaam als heksenketel weer eer aan. Immers, daar vinden de meeste politieke conflicten plaats, daar worden de felste dreigementen geuit en daar manoeuvreren de grote mogendheden op slinkse wijze om elkaar zoveel mogelijk afbreuk te doen.

Was de posiite van Engeland er vrij sterk voordat Hitlers heirscharen „lebensraum" gingen zoeken, thans is het de Sovjet-Unie die de lakens uitdeelt op een dusdanige wijze dat de regeringen van de verschillende Balkanlanden niet meer zijn dan gehoorzame uitvoerders van Moskou's wil.

Alleen Hellas valt nog buiten deze „invloedssphеer" en biedt met Britse steun weerstand aan de pogingen van de Sovjet Unie om er eveneens een satelliet van te maken. Doch de druk is groot en zal vermoedelijk in de naaste toekomst nog toenemen. Reeds verneemt men hoe communistische benden met allerlei terreurdaden de regering trachten murw te maken. De Oekraïense aanklacht tegen de aanwezigheid van Britse troepen in het land en de felle debatten in de Veiligheidsraad ligt iedereen nog vers in het geheugen. Thans behandelt men een nieuwe aanklacht van dezelfde zijde tegen de Helleense regering omdat die de Albaanse souvereiniteit zou schenden en daardoor de vrede in gevaar brengen. Verder eist Joegoslavië het bergachtige Macedonië op en vraagt Bulgarije de naasting van Thracië teneinde een doortocht te krijgen naar de Aegeïsche Zee. Hoe Hellas bovendien op de vredesconferentie het mikpunt is van velerlei hatelijkheden van de zijde der Slavische landen behoeft niet nader te worden uitgemeten. Het is duidelijk dat een georganiseerde campagne wordt gevoerd tegen de huidige regering der Grieken evenals enkele maanden geleden de Spaanse regering het moest ontgelden.

En om deze campagne nog kracht bij te zetten vinden in het kleine Albanië militaire activiteiten plaats terwijl Joegoslavië met Albanië een verdrag van vriendschap en werdzijdse bijstand sluit — een van die politieke zetten die in feite weinig te betekenen hebben, doch steeds als een soort waarschuwing aan het adres van een derde mogendheid bedoeld zijn.

Doch het nationaal gevoel speelt in dergelijke quaesties ook een rol en zoals in Spanje de aanhang van Franco toenam toen hij door vreemde machten belaagd werd, zo ook vond de koningsgezinde Helleense regering meer steun bij het volk, dat met overtuigende meerderheid stemde voor de terugkeer van Koning George II in de hoop dat daardoor beter het hoofd geboden zal kunnen worden aan de druk van buiten. Alle partijen behalve de communistische sloten zich ook aaneen om het land te verdedigen ingeval van een aanranding.

Overweegt men deze dingen dan is het niet bevreemdend, dat de Britse regering nog niet besloten heeft om haar troepen uit Hellas terug te trekken. Want zo vastberaden als de Sovjets zijn in hun pogingen om dit land binnen hun invloedssphеer te brengen, zo bewust is Londen van de nood om het te voorkomen omdat daardoor de Britse positie in het Middellandse Zeegebied en mogelijk in het het gehele Nabije Oosten een ernstige knak zou krijgen.

In Iran moest de Britse Leeuw reeds wijken voor de Russische Beer maar in Hellas zal dat minder gemakkelijk gaan, gezien de aanwezigheid van de Royal Navy en de Raf in het omliggend gebied.

Men kan er voorts op rekenen, dat Turkije in geval van nood aan de zijde van Groot Britannië en Hellas zal staan, omdat Turkije alles te verliezen heeft indien de Sovjets de kans krijgen om de Dardanellen te beheersen, hetgeen een doodeenvoudige zaak zou worden indien in Athene een Sovjetgezinde regering zou komen te zitten. En van de Russische beheersing der Dardanellen tot de beheersing van Turkije is maar een kleine stap.

Als Groot Britannië daarom de Arabische landen te vriend wil houden en daarbij de gramschap der Joodse Zionisten riskeert, is dat alleszins te begrijpen.

Uiteindelijk gaat het niet om de economische toestand in Palestina bij de al of niet toelating van 100.000 Joodse immigranten, doch om de krachtmeting tussen Groot Britannië en de Sovjet-Unie. Terecht werd dan ook door den Syrischen afgevaardigde op de Palestijnse Conferentie te Londen verklaard, dat de oplossing van het Joodse vraagstuk niet in Palstina gevonden zal worden.

Het probleem zit dieper en de Arabische leiders weten wel degelijk welk een strategische positie zij innemen. De oplossing van het Joodse vraagstuk zal daarom niet spoedig gevonden worden want mocht Groot Britannië den Joden een onafhankelijke politieke status verlenen in Palestina, dan jaagt het de Arabieren tegen zich in het harnas en daarvan zal de Sovjet-Unie natuurlijk een handig gebruik weten te maken. Hoezeer de Engelse regering zich het lot van de Joden ook mag aantrekken, vergeten zal zij niet dat het hemd nader dan de rok is en dat de Britse belangen voorgaan.

Met het oog op deze verwikkelingen is het opmerkelijk welk een halfslachtige houding de regering der Verenigde Staten aanneemt. Zij begrijpt hoe moeilijk het vraagstuk is en wil de oplossing daarvan dus liever aan Groot Britannië overlaten.

Dat zint de isolationisten best en het liefst zouden zij daarbij zien, dat de regering zich ook niet bemoeide met de toestand in de Balkan. Hetzij door gebrek aan inzicht, hetzij door een dom optimisme, geloven zij daarbij dat de

(Wordt vervolgd pp pag. 2)

Twee jaar geleden:

Van Maastricht begon de Victorie

14 September 1944. — Maastricht werd door de geallieerden genomen.

Het was de eerste grote stad van ons land, die bevrijd werd. Het werd in die dagen een blijde bevrijdingskreet, in het Westen verholen en voorzichtig achter de hand gefluisterd, in het reeds bevrijde stukje van het Zuiden met blijheid en vertrouwen uitgejuicht: Van Maastricht begint de victorie.

Pater Lohman O.F.M., die de bevrijding van Maastricht medemaakte en in een dagboek het verloop der gebeurtenissen vastlegde, geeft het volgend overzicht van wat hij het eerste krieken van de dag van onze bevrijding noemt......

EISENHOWER.
Opperbevelhebber der geallieerde legers.

De bescherming van de Sterre der Zee.

Wanneer later aan de kinderen in de vaderlandse geschiedenis over de jaren der Duitse bezetting en onderdrukking verteld zal worden, dan zal de 14e September 1944 worden ingescherpt als een datum niet minder belangrijk dan Nov. 1813, toen Willem Frederik prins van Oranje te Scheveningen landde en op 2 December te Amsterdam als Willem I, souvereine vorst der vrije Nederlanden, werd gehuldigd.

Dit eerste ochtendgloren brak door van de zo vurig verlangde dag, die een herhalling wezen zou van de glorievolle dagen van Van Hogendorp, van der Duin van Maasdam en van Limburg Stirum. Maastricht werd op die prachtige late zomerdag door het eerste Noordamerikaanse leger onder leiding van generaal-majoor Charles H. Corlett na vier jaren, vier maanden en vier dagen Pruisische bezetting van het ondragelijk nazie-slavenjuk bevrijd.

De aftocht.

Dagen tevoren hadden de Maastrichtenaren met zichtbaar genoegen de aftocht gadegeslagen, die van Noord-Frankrijk en België uit langs hun stad naar de „Liebe Heimat" plaats vond. Dag en nacht trokken lange colonnes van allerlei voertuigen voorbij: vrachtauto's, personenwagens, gestolen of niet gestolen paarden-wagens, beladen met fornuizen, radio's, fietsen, varkens, kippen, champagne, cognac en wat al meer van der Herren gading was: dat alles gecamoufleerd met het door den Führer zo beroemd geworden eikenloof!

Langs Bilserbaan, Brusselseweg, Tongersestraat en niet te vergeten: Scharnerweg was het dag-aan-dag een overstelpende drukte van Pruisische militaire transporten. Vooral bij de Koepelkerk aan de Stationsweg was het een typisch, een onvergetelijk gezicht. Overal langs de huizen stonden de mensen met elkander te praten en hun gnuivende gezichten zeiden alles! Inwendig juichte men vol leedvermaak over de enorme debacle.

Mei 1940 — September 1944.

Wat stonden deze eerste Septemberdagen in felle tegenstelling met de Meidagen van 1940, toen hetzelfde leger door de straten der stad trok, met de bedoeling om in de kortst mogelijke tijd door een Blitz-Krieg de overwinning in het Westen te behalen.

Toen ging alles ordelijk gedisciplineerd en met militaire tucht. In gesloten formaties trok het moderne gemotoriseerde leger op en gehoorzaamde met Pruisische nauwgezetheid aan de bevelen der militaire verkeerspolitie. Ontzaglijk waren de rijen kanonnen, munitie-, vracht-auto's en tanks, die dag en nacht voor bij kwamen. Beangstigend indrukwekkend was de opmars der nazie's, nog geaccentueerd door de vliegtuigen die met opzet laag over de huizen vlogen om de bevolking te intimideren.

Hoe anders was het nu! Gelaten en gesiagen was de horde, die begreep dat de oorlog in het Westen verloren was en in laatste verbijsterde wanhoop bij de boeren aan het muiten sloeg. Alle fut en élan was eruit. „Deutschland had de Krieg verloren", men mocht het in die dagen nog niet hardop zeggen, maar men las het van de angstige gezichten van soldaten en verpleegsters, die terugtrokken op vlucht voor de Geallieerden, die naar zij overal somber vertelden, „in kliene auto's rondreden en maar schoten!"

Toen de vluchtelingenstroom verminderd was en de Noordamerikanen na de val van Luik steeds dichter in de buurt kwamen, maakten de Duitsers aanstalten zich uit de stad terug te trekken.

MONTGOMERY
Bevelhebber der Britse strijdkrachten.

Door haar gunstige Zuidelijke ligging kon Maastricht nog juist delen in de snelle bevrijding, die België door het wegtrekken van het opgejaagde Duitse leger ten deel viel. De weerstand was gebroken, maar zou zich meer noordelijk opnieuw doen gelden. Van verdediging der stad is gelukkig geen sprake geweest. Daardoor is Maastricht er naar verhouding zeer gelukkig van afgekomen.

Wel hadden de Duitsers nog gelegenheid om belangrijke technische installaties grondig te vernielen.

De bevrijding.

Onderwijl kwam het geallieerd geschut naderbij. Na Luik trokken de troepen op onze grenzen aan. Bij het Witte Huis in Eijsden vielen zij Nederland binnen; dan volgden Ryckholt, Gronsveld, Heer. Eindelijk kon men van de toren van de St. Servaas af, op de wegen in de verte tanks zien aankomen. Men zag hoe op het station in Wijk de vlag in top ging, men hoorde in de stad de feestvreugde van over de Maas. Wijk was bevrijd. Het was 13 September.

Maastricht moet wachten tot de volgende dag. Het was het feest van Kruisverheffing. In de morgen kreeg men zekerheid, dat de Duitsers de stad zo goed als verlaten hadden. Toen deden de eerste Noordamerikanen hun intocht. Eerst kwam er een met een bootje over de Maas. Later kwamen er vier.

Wij maakten dit historisch moment van nabij mee. De mensen stroomden in het park bij de rivier bijeen en ontvingen de bevrijders met ontroerende geestdrift. De jongens wisten niet hoe zij het hadden en raakten er verlegen onder. Onder het zingen van „It is a long way to Tipperary" werden zij mee de stad ingevoerd, naar het Lieve Vrouweplein, waar zij voor Hotel Derlon gehuldigd werden. Voor het eerst weerklonk weer sinds jaren het Wilhelmus op vrije vaderlandse bodem.

Toen brak de feestvreugde volop los.

Oranje en vlaggen kwamen te voorschijn. Verkenners verschenen in uniform. Joden doken boven, men zag weer Nederlandse uniformen, de politie droeg oranje-armbanden. De burgemeester, jhr. mr. Michiels v. Kessinich trad weer in functie.

Iedereen was op straat en alles stroomde tezamen naar het Vrijthof, waar het politiebureau het voornaamste centrum, werd in verband met de afrekening van de verraders.

Bezoek Prins Bernhard.

De Oranjevreugde laaide opnieuw op, toen op Maandag 18 September Z.K.H. prins Bernhard zijn eerste bezoek aan Maastricht bracht. In het gebouw der Civil Affairs verscheen hij herhaaldelijk voor de ramen en werd door de menigte uitbundig toegejuicht. Bij deze gelegenheid verscheen ook de commissaris der koningin, mr. W. van Sonsbeeck, voor het eerst weer in het openbaar. Van het bordes van het stadhuis af sprak de prins de mensen toe en werd door een enthousiaste menigte naar zijn vliegtuig begeleid.

Het ligt in de bedoeling om een gedenksteen op te richten op de plaats waar de prins voor het eerst na de bevrijding van Maastricht in Nederland landde.

Alles bij elkaar is Limburgs hoofdstad er goed van afgekomen. Daar zijn de Maastrichtenaren dankbaar voor. Dankbaar jegens Sint Servaas, die zijn stad beschermde; dankbaar ook voor de Sterre der Zee, die zo'n voorname plaats in de harten van de Maastrichtenaren inneemt.

Hoe wonderbaar beschermde de Onbevlekte op Zondagavond 17 September nog de Broeders van de Beijart, toen een zware bom op het hoofdgebouw viel. Door een toevallige omstandigheid waren de oefeningen verzet en bleven allen gespaard, doordat de communiteit zich in de refter bevond!

Na de bevrijding bezochten velen de genadenkapel naast de Basiliek binnen, om de Moeder die hen zo zichtbaar beschermde voor de wonderbare redding hartelijk te bedanken. Velen ook beloofde uit dankbaarheid op geregelde tijden de bidweg te doen. Men wil ook de 14de September in de toekomst als een biezondere feestdag gaan vieren, de Sterre der Zee ter ere. Zo werd de stad gespaard, waar waarschijnlijk het volgend jaar volgens belofte van Roermond's Bisschop een groots Maria-Congres zal worden gehouden.

(Vervolg van pag. 1)

Sovjets zich dan ook niet met de zaken van de Westeuropese en Amerikaanse landen zullen bemoeien. Wij wezen er gisteren reeds op hoe onhoudbaar het standpunt van Wallace is, omdat hoe slapper men optreedt tegen de avances van het communistische Rusland, des te bouder wordt het in zijn expansionistische pogingen.

Paladijnen als Tito en Hoxha, die niets anders zijn dan speciaal opgeleide Sovjet-agenten, maken het elk buurland, dat niet goed meewil, danig lastig.

Niet alleen met Hellas ziet men dat, maar ook met Italië, dat bovendien het ongeluk heeft aan de zijde van Duitsland te hebben meegevochten.

De quaestie van Triëst zal een kolfje naar de hand zijn van Kameraad Tito om bij tijd en wijle incidenten te scheppen op last van den groten Kameraad. Gelukkig mag Italië bogen op de steun en sympathie van de Verenigde Staten, hetgeen grotendeels te wijten is aan de vele Italianen die naar de Nieuwe Wereld emigreerden. Zo zagen de Verenigde Staten dan ook af van hun eis tot schadevergoeding, welke toch niet betaald zou kunnen worden door het verarmde en gehavende land. Maar het is te hopen, dat men in Washington ook de grote beangrijkheid van Italië ziet in de verdediging van de Westerse beschaving tegen het het opdringende bolsjewisme.

CURAÇAO

STAKERS VOLHARDEN.

„Maar schepen worden gelost", verklaart Mr. Debrot.

Vanmorgen zijn de stakers havenarbeders op de Westwerf door de leiders van hun bonden zonder succes toegesproken. Kbbelaar sprak namens de Democraten en Sambo en Casiano namens de katholieke bond. Men wees op de zeer ernstige gevolgen, die volharding van de staking ten gevolge zou kunnen hebben. De verschillende feiten zou men als volgt kunnen samenvatten:

De arbeiders eisen een loonsverhoging van 90 ct. op f 1,25 voor gewone en van f 1.40 op f 1.75 voor overuren. Dit betekent dus een verhoging van ± 36%. Deze eis wordt niet nader gemotiveerd, tenzij men de dooddoener „alles is duurder geworden" als een motief beschouwt om 36% verhoging te eisen.

Het is een feit, dat de kosten der levensmiddelen sinds Mei jl. met ± 8% in totaal gestegen zijn. Door de klasse mensen havenarbeiders wordt 45 à 50% van hun inkomen aan levensmiddelen verbruikt. Vergeleken met 1939 is het leven op Curaçao 96% duurder geworden, **maar de lonen der havenarbeiders zijn sinds 1939 met 120% verhoogd.** Tegenwoordig begint de „overtime" om 16 uur ('s Zaterdags om 13 uur), **n.b. onafhankelijk van het feit of men tevoren gewerkt heeft of niet, terwijl vroeger** overtime om 18 uur begon.

Het is een feit dat thans 350 à 400 man een goed bestaan in de haven kunnen vinden, mits zij maar regelmatig kunnen werken.

Het is een feit dat in de periode 1 Februari tot 31 Mei 1946 een groep met 39 uren gewoon en 22 uren „overtime" een gemiddeld loon verdiend hebben van 66,32 G. per week; dat een andere groep met 31 uren gewoon en 17 uren „overtime" een gemiddeld loon van 51,92 G. per week verdiend hebben: Een andere groep met 24 uren gewoon en 12 uren „overtime" haalde een gemiddelde loon van 40.35 G.

Tenslotte wist een groep met 17 uren gewoon en 10 uren „overtime" 29,35 G. gemiddeld per week te verdienen.

Deze cijfers geven wel een duidelijk beeld van de gunstige mogelijkheden in onze haven voor alle goedwillenden, die regelmatig werken. Het is een feit dat de Bonden met deze staking niets te maken hebben en dat deze is uitgeroepen door een stel onverantwoordelijke mannen, die de doodgravers willen worden van het belang der havenarbeiders en van de haven zelf.

De voedselvoorziening van Curaçao wordt door deze misdadige en wilde staking in groot gevaar gebracht, daar reeds verschillende schepen met levensmiddelen, bouwmaterialen en veevoeder geladen, ongelost de haven hebben verlaten.

Bij aanhouden van deze wilde staking zal zeer grote schaarste op Curaçao heersen.

Door deze gebeurtenissen wordt aan Curaçao een dolksteek in de rug toegebracht door onvaderlandslievende elementen.

Niemand is door deze staking gebaat, maar allen worden geschaad. Het is daarom ook een feit dat iedere goedwillende havenarbeider en iedere rechtgeaarde Curaçaoënaar alles moet doen om een einde te maken aan deze staking.

De stakers wilden evenwel niet luisteren, maar alleen zelf gelo spreken. Inmiddels heeft het Gouvernement door middel van een subsidie met ingang van heden de funchi-prijs met een dubbeltje verlaagd en naar Sociale Zaken ons mededeelde zal deze verlaagde prijs zeer waarschijnlijk gehandhaafd kunnen worden, omdat binnen afzienbare tijd goedkopere funchi wordt verwacht. De eerste levensbehoefte van het volk is dus door deze maatregel aanzienlijk goedkoper geworden.

Inmiddels verklaarde Mr. I. C. Debrot, hoofd van de afdeling Sociale Zaken, ons uitdrukkelijk, dat de schepen gelost zullen worden. Het zal niet worden gedoogd, dat door de baloriigheid van mensen die in een wilde staking gingen de voedselpositie van Curaçao in gevaar wordt gebracht. Terwijl, zoals de Gouverneur dezer dagen al besloot, het te dwaas zou zijn in deze tijd voedsel aan boord prijs te geven, reden waarom men voortgaat met de schepen te doen lossen door gevangenen. Momenteel werken 45 gevangenen aan dit werk. Deze mensen doen het werk uitstekend, krijgen het gewone salaris dat ervoor staat. Natuurlijk gaat het iets langzamer dan gewoonlijk, maar nu de stakers vanmorgen nogmaals in hun snood besluit bleven volharden, verklaarde Mr. Debrot ons dat maatregelen genomen zullen worden om de schepen te lossen. De Grace-line komt vanmorgen klaar.

De Isla-schepen worden door de zorgen van de oliemaatschappij zelve gelost. Bij eergisteren door ons gepubliceerd besluit van den gouverneur mogen thans schepen zelf ook voor lossing zorgen.

VENEZOLAANSE KERKZANG.

Morgen om 11.45 uur zal een koortje van Fraters onder leiding van den Weleerwaarden Heer Amado Römer Venezolaanse kerkzangen zingen voor de Curom

NIEUW BLAD.

„De West" is het nieuwe maandblad van de KLM-Ontspanningsvereniging, dat onder redactie van de heren Jan Maters (van Curoms faam), G. Meijer en P. Commandeur is verschenen. Leo F. Bouman schrijft de inleiding en zegt dat men elkander in vrije tijd op een andere manier leert kennen dan tijdens de diensturen en dat sport en ontspanning de saamhorigheid mogen bevorderen „tussen alle leden van de zich zo snel uitbreidende KLM-familie in de West".

NAAR NEDERLAND.

Morgen vertrekt de visitatrice der Zusters van het Sint Elisabethshospitaal weder naar Nederland. Zuster Mechtildis heeft zich geheel op de hoogte gesteld van de situatie. Moeder Desiré is overgeplaatst naar Rusthuis Groot Kwartier en Moeder Andrea is benoemd als Overste te Zaquito.

J. P. SULLIVAN OP CURACAO.

Gistermiddag is op Curacao aangekomen Pater John Peter Sullivan S.J., een van de 65 Paters Jezuieten die op Jamaica werken. Pater Sullivan — zelf in Boston geboren, maar uit Ierse ouders — is werkzaam in de katholiek-sociale beweging van Jamaica en maakt momenteel een studiereis over alle Britse eilanden in Caraibië om het stelsel der coöperatieven te bestuderen.

De Pater meende dat het aanbeveling verdiende, na alles wat hij van het sociale werk der Missie alhier gehoord had, Curaçao in zijn reisplan met op te nemen. Onder leiding van den Vicariaatssecretaris Pater W. M. Brada O.P. maakte Pater Sullivan reeds een trip in de stad en haar omgeving. Ook bezocht Pater Sullivan het R.K. Zeemanshuis, waarover hij grote bewondering uitsprak. Vanmorgen bracht de Pater een bezoek aan de Paulus-drukkerij en Dagblad Amigoe di Curaçao, waarna besprekingen met den Volksbondvoorzitter José M. P. Kroon op het programma stonden.

Morgen zal Pater Sullivan vertrekken.

SCHEEPSBERICHTEN.

13 September.

Matthew Sheehan naar Frankrijk; Planter van Guanta; Bacchus van New York; Carrier Dove van Crstobal; Mayory van La Guayra; Mayory naar Havana.

14 September.

Carrier Dove naar Italië.

MAY FLOWER INGEZEGEND.

Hedenmorgen is de nieuwe winkel May Flower aan de Breedestraat (O), hoek Winkelsteeg, plechtig ingezegend door Pastoor kLaurentius van Rooy O.P. De eigenaresse van de zaak, mevrouw de weduwe Ezechiëls—Marchena mocht verschillende bloemstukken en vele gelukwensen in ontvangst nemen bij deze gelegenheid.

AFSCHEID CURAÇAOS SCHAAKKAMPIOEN.

Tot afscheid van den schaakkampioen van Curaçao, den heer C. F. van Tongerloo, hebben de schaakverenigingen „Dr. Max Euwe", „Capablanca" en „Curaçao" jl. Donderdag een simultaanwedstrijd georganiseerd in hotel Washington. De kampioen moest het tegen 28 spelers tegelijk opnemen en kweet zich met goed resultaat van zijn werk, al moesten verschillende partijen wegens tijdgebrek worden afgebroken.

Na afloop dankte Mr. Stephanus W. van der Meer namens de drie verenigingen den Heer van Tongerloo voor zijn bereidwilligheid deze simultaanwedstrijd te spelen en overhandigde hem als herinnering aan de schakers van Curaçao een draagbare schrijfmachine, compleet met uitvoervergunning!

De Heer Van Tongerloo zal volgende week Curaçao verlaten en na verlof in Nederland naar Oost Indië worden overgeplaatst.

K.S.C.

Zondag: Korfbal te Santa Rosa: Bito — Selox.
Voetbal 16.30 uur: Union Victory Stars — Republiek.

NIEUW HOOFD ST. BERNARDSCHOOL.

Tot tijdelijk hoofd van de Prins Bernardschool (GLOB) te St. Nicolaas is benoemd de heer Jules De Palm van Curaçao. De heer De Palm zal Mejuffrouw Brooke vervangen, die overgeplaatst is naar het filiaal van de Prinses Julianaschool.

Curaçaos voetbalteam in Tilburg

Banden tussen Zuid-Nederland en de West hechter

Zaterdag officiële ontvangst.

Woensdagmiddag om ongeveer 1.30 uur arriveerden de voetballers en officials van Curaçao met een bus te Tilburg. In Hotel het Mulders waren ter begroeting aanwezig de leden van de regelingscommissie de heren Jos Zewald, W. v.d. Donker, P. van Best, Th. van Geffen, C. Schilders en J. Strikkers. Namens „Tilburg Vooruit" werd het gezelschap begroet door de heren A. Elbers, G. Horsten en W. Sweets. Als vertegenwoordiger van de K.N.V.B. was de heer R. Grood aanwezig, aldus lezen we in de 'Nieuwe Tilburgse Courant'.

Om 6 uur werd aan het gezelschap, dat bestaat uit 22 personen, een souper aangeboden in Hotel Mulders. Hier werd een officieel welkomstwoord gesproken door den voorzitter van de regelingscommissie, den heer J. Zewald. Spreker verklaarde o.a., dat Tilburg in dit bezoek meer ziet dan alleen de voetbalwedstrijd. Want ook Zuid-Nederland voelt zich innig verbonden met Curaçao en is dankbaar het Curaçaose voetbalteam hier te mogen ontvangen. Spreker bracht dank voor hetgeen Curaçao tijdens de oorlog voor de bevrijding van ons vaderland heeft gedaan.

Namens Tilburg Vooruit sprak de heer A. Elbers nog een kort welkomstwoord.

Na het souper bleef men enige tijd gezellig tezamen. Om 19 uur werd een filmvoorstelling bijgewoond in de „Metropole Schouwburg".

Het programma.

Wij vernamen nog enige bijzonderheden over het programma, dat het gezelschap uit Curaçao de eerstkomende dagen zal afwerken. Vandaag (Donderdag) wordt een bezoek gebracht aan de wollenstoffenfabriek „Triborgh". Hedenavond wordt een bal aangeboden in de „Metropole" schouwburg. Vrijdag staat een bezoek aan het Trappistenklooster op het programma. Zaterdag (Koninginnedag) is de officiële dag. Dan zal het gezelschap in het Paleis Raadhuis om elf worden ontvangen door het gemeentebestuur. Bij deze gelegenheid zal de legpenning van de stad worden aangeboden door „Tilburg Vooruit". Hierna zullen de gasten van het bordes af het defilé van de verenigingen gade slaan.

's Middags om 15 uur vertrekt men in rijtuigen en begeleid door de Nieuwe Koninklijke Harmonie van Hotel Mulders af in de Spoorlaan naar het Longa-terrein. De wijkvereniging „Moerenburg" zal het gezelschap bij de Rijks H.B.S. opwachten met de harmonie van Huize Nazareth, waarna men gezamenlijk door de feestelijk versierde J. P. Coenstraat naar het Longa-terrein trekt. De wedstrijd Tilburg-Curaçao begint om 17 uur. Om uur wordt een voorwedstrijd gespeeld door twee veteranenelftallen, bestaande uit oude bekendheden op voetbalgebied.

Wij hebben enige bekende Nederlandse voetbalofficials gevraagd naar hun algemene.

Indruk over het spel.

van de Curaçaose gasten. Zij waren hierover vol lof. Welswaar heeft Curaçao reeds enige wedstrijden verloren, maar men moet in aanmerking nemen, dat zij zeer gehandicapt waren door de slechte weersomstandigheden. Zij zijn nu eenmaal niet gewend op een glibberig terrein te spelen. Het vochtige klimaat speelt hun parten. Het meest opvallend is, dat zij individueel enorm goed geoefend zijn; zij zijn stuk voor stuk spelers van klasse. Hun spel opvatting is echter anders dan de Nederlandse, doch doet fris aan en is ongetwijfeld een openbaring voor de voetbalkenners. Vooral werden de spelers gehandicapt doordat zij een andere opvatting van de spelregels hebben. Hierdoor doen zij of laten zij sommige dingen na, die in Nederland wel of niet geoorloofd zijn. Zij geven blijk van een grote voetbalintelligentie, die meer op het persoonlijke dan op het samenspel is afgestemd.

Met nadruk zij er op gewezen, dat het hier niet enkel een voetbalmatch betreft. Het voornaamste is, dat door dit bezoek de banden tussen Nederland en in dit geval speciaal Zuid-Nederland en onze broeders in Curaçao hechter zullen worden aangehaald. Het is geen interlandwedstrijd tussen twee delen van ons koninkrijk. In dit licht moet men het bezoek zien.

Wat een weer!

Wij hebben gelegenheid gehad ons enige tijd met de gasten te onderhouden. O.a. met den beroemden keeper Hato, die verklaarde, dat het weer hem hier maar matig bevalt. Dit was overigens ook de mening van de andere spelers, die zich hierdoor zeer gehandicapt voelen. Verder hadden zij opgemerkt, dat de Nederlandse voetballers zeer goed samenspelen, hetgeen een gevolg is van hun uitstekende oefening.

In Curaçao speelt men veel meer persoonlijk. In de toekomst zal men echter ook tot deze methode over gaan.

De Curaçaoërs vertrokken.

Gisterenochtend ongeveer 10.30 uur zijn de Curaçaose gasten per autobus vertrokken naar Groningen, alwaar zij Woensdagavond zullen spelen.

Zij werden uitgeleide gedaan door de regelings-commissie, welke thans haar taak als geëindigd ziet. Wij kunen niet anders verklaren dan dat de regeling niets te wensen heeft overgelaten en dat de manier waarop de Tilburgse eerste klassers hebben samen gewerkt voorbeeldig genoemd mag worden.

De heren Viejou en Willems verklaarden ons dat zij inderdaad in Tilburg de meest aangename tijd hebben doorgebracht en zij stelden er prijs op, dit onze lezers te doen weten, aan welks verzoek wij dan ook volgaarne voldoen.

Tenslotte zei Hato ons nog: „Zet jij maar in de krant dat we ook van Feyenoord zullen winnen en dat Wagener een goed doelpunt heeft gemaakt maar ik zag hem niet aankomen".

DRS. NEWTON SPREEKT OVER LONEN EN PRIJZEN.

In het R.K. Zeemanshuis heeft de nog jeugdige Drs. Evert Newton gisteravond onder auspiciën van de Studieclub Curaçao gesproken over een der meest actuele onderwerpen van deze tijd: Lonen en Prijzen.

In het biezonder ging de spreker daarbij de huidige havenstaking na en betwistte daarbij de mening der werkgevers als zou elke opslag in de zak der handelaren komen omdat na elke loonopslag automatisch een prijsverhoging zou volgen. Curaçao is toch een importland waar weinig artikelen geproduceerd worden, zodat het bijna geheel afhankelijk is van het buitenland. Al zou de winstmarge dus verminderd worden dan zou een prijsstijging in de landen waaruit de goederen betrokken worden, toch invloed oefenen op de prijzen hier.

De spreker behandelde nog verschillendebijkomende factoren, bezien in het licht der plaatselijke omstandigheden, en stelde aan het slot van zijn betoog enkele mogelijkheden voor, die volgens hem het evenwicht tussen de lonen en prijzen zouden bevorderen.

Zo pleitte hij voor 1) vaste winstbedragen, als gevolg waarvan dus de vaste winstpercentages zouden moeten worden opgeheven; 2) een strengere prijscontrole waarbij eventueel tot inbeslagneming der goederen moet worden overgegaan zonder daarvoor vergoeding te geven; 3) subsidiëring van de prijzen der voornaamste levensmiddelen — hierbij stelde de spreker een spoedige verlaging van de prijs van funchimeel als gevolg van subsidiëring in het vooruitzicht; 4) rantsoenering van de goederen, hetgeen voor Curaçao psychologisch misschien minder juist zou zijn; 5) een grotere activiteit van het publiek in het helpen tegengaan van ontoelaatbare prijsopdrijvingen; en 6) meer sparen door het publiek zodat geen onnodige artikelen gekocht worden.

Na een korte pauze werd door den Voorzitter Desiderio de Windt gelegenheid gegeven tot het stellen van vragen. Hierbij ontwikkelen zich interessante debatten waarbij Drs. Newton de gelegenheid kreeg om dieper te treden in enkele punten van het onderwerp.

VOORBARIG.

Wel ingelichte financiële kringen verklaarden dat het bericht in de „Tijd" als zouden de trasacties in Noordamerikaanse waardepapieren weldra hervat worden aan de Amsterdamse Beurs, zeer voorbarig waren.

BOTWINNIK ONTVANGT VORSTELIJK GESCHENK.

De Russische schaker Botwinnik, winnaar van het Internationale Schaaktournooi, heeft een gegraveerde door Koningin Wilhelmina geschonken zilveren sigarettenkoker ontvangen.

DRUKKE HANDEL.

Er was Donderdag een vrij drukke handel op de Beurs en de effecten stonden er beter voor; plantage-aandelen hadden de leiding. Biezonder interessant waren preferentie-aandelen van de groot-industrie, die gedurende de Wallstreet-stemming zwak voorbije dagen, tengevolge van waren geweest. (Amsterdam, Aneta, 12.9).

NIEUW RECORD.

Een nieuw snelheids record voor de vlucht New York — Amsterdam werd gehaald door een KLM-vliegtuig, dat in 13 uur en 31 minuten van La Guardia Field naar Schiphol vloog. Het vorige record was Zondag gehaald door een ander KLM-vlieger, dat in 14 uur en 2 minuten de overtocht maakte. (Amsterdam, Aneta).

WAT IS VOOR UITVOER?

De Minister van Economische Zaken is van plan de hoeveelheden schoenen en textielwaren vast te stellen, die voor uitvoer en die voor binnenlands gebruik in aanmerking komen. Het plan is door een commissie welke in Groot Brittannië vertoefde en daar een dergelijke methode zag toegepast, uitgewerkt. 's-Gravenhage, Aneta, 12.9).

DE TOEKOMST VAN DUITSLAND.

De Nederlandse Regering heeft het vraagstuk van de toekomst van Duitsland in overweging genomen en zal weldra haar standpunt aan de Grote Vier bekend maken. Biezondere aandacht wordt geschonken aan de redevoering van Byrnes, die hij te Schutgart heeft gehouden. (Den Haag, Aneta, 13.9).

213 MAN VERLOREN.

De Nederlandse en Nederlands en Nederlands Indische Legers verloren 213 man van de terugkeer der eerste Nederlandse troepen af tot 1 Augustus van dit jaar (Batavia, Aneta, 14.9).

LIEFTINCK NAAR DE V.S.

Minister Piet Lieftinck zal, na de begroting 1947 aan het parlement te hebben voorgelegd, naar de Verenigde Staten vertrekken om de eerste bijeenkomst bij te wonen van het Internationaal Monetaire Fonds en de Internationale Bank voor Wederopbouw. Nadien zal hij een kort bezoek brengen aan Canada. (Den Haag, Aneta, 13.9).

Me r. de Wed. A. A. Fontilus - Senior geeft met blijdschap kennis van het voorgenomen huwelijk van haar zoon

Edgar Francis

met Mejuffrouw

Wilhelmina G. Swinkels

waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Dinsdag 17 a. s. te Vught.

Koestraat 6
Vught - Holland.

Mr. and Mrs. S. A. FERNANDES announce the marriage of their dochter

JULIETTE

with

ROBERT L. SUTTON

New York City
September 14th 1946.

Ev. Broeder Gemeente Aruba.

BYZONDERE KERKDIENST (zendingsfeest) op Woensdag 18 September 's avonds 7.30 in de Protestantse Kerk te Oranjestad.

Voorganger: Ds. P. Legene voorzitter Z.Z.B.

Ingeleid door Ds. R. Doth.

Het Comite.

Het Wonder der Raketvliegtuigen

Een ingenieus vernielingsapparaat

Iedereen zal zich uit voor-oorlogse geïllustreerde tijdschriften nog wel de fantastische toekomst-tekeningen herinneren van gestroomlijnde treinen, auto's, schepen en vliegtuigen, die aangedreven door de een of andere merkwaardige motor de meest fabelachtige snelheden konden ontwikkelen.

Dat was vóór de oorlog. En dat was maar fantasie. Sindsdien hebben de omstandigheden de vliegtuig-ingenieurs gedwongen om vijf jaar lang al hun aandacht te concentreren op de ontwikkeling van het vliegtuig als machtig wapen der geallieerde oorlogvoering. Hun werk en hun ontdekkingen maakten het mogelijk om de fantasie van de voor-oorlogse jaren, thans sneller dan wij denken, in werkelijkheid om te zetten.

Het spreekt vanzelf, dat zij eerst getracht hebben de gewone vliegtuigen te verbeteren.

Gedeeltelijk is dat ook gelukt, maar hoezeer zij zich ook inspanden, met meer dan vijftig mijl per uur hebben zij de snelheid der toestellen niet kunnen doen toenemen. Elk nieuw toestel bleef hangen om en nabij een snelheid van 450 mijl.

Raketprincipe

Maar toen het raketprincipe werd ontdekt, sprong de snelheid eensklaps met 100 mijl per uur omhoog. Het principe op zich zelf is betrekkelijk eenvoudig. Neem een bol, gevuld met lichtgas. De bol heeft aan één kant een opening. Dit gas steken wij nu aan.

Het gevolg is natuurlijk een explosie, waardoor de druk van het gas binnen in de bol plotseling enorm toeneemt. De krachten die dan ontstaan, blijken elkaar op te heffen, behalve de druk die werkt op het oppervlak aan de binnenkant van de bol, juist tegenover de opening. Hier is dus een positieve druk. Het gevolg is dus dat de bol voortgestuwd wordt in de richting van deze positieve druk.

De bol gaat zich dus bewegen, maar niet zoals volgens een populaire misvatting wordt gedacht, omdat een aantal gassen met kracht wordt uitgestoten tegen een soort van luchtkussen [illegible] der buitenkant heeft niets te maken met wat er gebeurt. Het doet er dan ook niet toe of de bol zich nu in lucht, in het water of in het luchtledige bevindt. Het enige wat van belang is, is dat er ergens een positieve druk wordt geoefend. De eenvoudige aanwezigheid van deze druk stuwt de bol voort, daar immers alle andere eventueel tegenwerkende krachten door de ontstane explosie zijn opgeheven.

Dit principe heeft men op drie manieren uitgewerkt. Theoretisch het beste en tevens het eenvoudigste vindt het een toepassing in het eigenlijke raket. Dit raket is niet afhankelijk van een omgeving van lucht om de verbranding gaande te houden en draagt dus in zich de mogelijkheden om ons eens buiten de atmosfeer der aarde te brengen. De motor van het raket is tamelijk ongecompliceerd.

In een tank wordt zuurstof meegevoerd, meestal in vloeibare vorm, die met een pijp regelrecht naar de verbrandingskamer wordt gevoerd. De brandstof op het ogenblik meestal alcohol of benzine wordt meegenomen in een andere tank.

Toepassing in de oorlog.

In de oorlog heeft men dit principe reeds toegepast. Met succes werd het namelijk gebruikt in de Duitse V-2. Dit ingenieuze vernielings-apparaat bereikt snelheden van meer dan 2500 mijl per uur en hoogten van meer dan 60 mijl. Dit is geen sprookje. Vele bewoners van Engeland, en de Westkust van Nederland, België en Frankrijk weten dit maar al te goed.

Een tweede uitwerking van het principe heeft wel een omgeving van lucht nodig.

Deze zuigt de lucht op om de verbranding te onderhouden. Ook dit is reeds toegepast, namelijk in de Lockheed P-80 Shooting-Star, de machtigste vliegtuigmachine die ooit is gebouwd. Ofschoon het vliegtuig, daar het lucht nodig heeft, alleen binnen de atmosfeer van de aarde kan vliegen, bereikt het hoogten die ver liggen boven het plafond van gewone vliegtuigen. De lucht komt binnen aan de voorkant van de motor wordt dan samengeperst en naar de verbrandingskamer gestuwd waar zij onder hoge druk met de brandstof wordt vermengd. Een voordurende explosie ontstaat die de gassen tot uiterst hoge temperatuur verhit. Het gevolg is dat deze gassen geweldig uitzetten. De gebruikte brandstof is tot op heden kerosyne. De ontsteking wordt met een lont tot stand gebracht, maar een metalen gloeipunt wordt in enkele seconden witheet en zorgt voor de verdere ontsteking. Doordat het ontstekingssysteem dus betrekkelijk eenvoudig is en een koelingssysteem achterwege kan blijven, kan de hele machine weinig wegen, wat het ontwerpen van een vliegtuig ten zeerste vergemakkelijkt.

Het derde principe is een combinatie van de gewone propeller en een gasturbine. Deze turbine draait op een raketprincipe. Voor laatste zal van groot nut zijn voor treinen, bussen en waarschijnlijk ook de auto van de toekomst. Het is trouwens bijna met zekerheid te voorspellen dat binnen 10 jaar alle vliegtuigen uitgerust zullen zijn met één van de bovengenoemde drie vormen van raketaandrijving.

Het reizen in een dergelijk vliegtuig is heel anders dan een tochtje in een gewoon toestel. Geen spoor meer van de vermoeidheid die anders altijd wordt opgewekt door het dreunen der motoren en het trillen van het vliegtuig.

Nu beweegt het toestel zich vrijwel geluidloos voort. Vliegers vertellen dat alles wat zij horen slechts een pleizierig gezoem is, wanneer het toestel door de lucht glijdt. Op de grond echter kan men een P-80 onmiddellijk herkennen aan een onaards gegier dat op zijn voorbijtrekken volgt.

Perspectieven en problemen.

Het spreekt vanzelf, dat raketaandrijving uit snelheidsoogpunt ongekende perspectieven opent. Een jager met raketaandrijving kan horizontaal aanzienlijk sneller vliegen dan het geluid dat zich met 763 mijl per uur voortbeweegt.

Een dergelijke snelheid schept evenwel weer zijn eigen probleem. Men moet rekening houden met de weerstand van de lucht en bovenal met de hitte die ontstaat door de wrijving. Met die weerstand doet zich echter een merkwaardig verschijnsel voor dat het probleem zeer vereenvoudigt. Bij een snelheid van 763 mijl per uur, de snelheid dus van het geluid, is de weerstand het grootst. Daarna neemt die vreemd genoeg bijna net zo snel af, als die eerst is toegenomen. Bij een snelheid van 1300 mijl per uur is die dan ook niet groter dan wat wij nu zijn gewend.

De wrijving maakt echter dat wij onze verwachtingen, om ooit nog grotere snelheden dan 1500 mijl per uur in de atmosfeer der aarde te bereiken, definitief opzij kunnen zetten. De wrijving maakt het toestel dan namelijk zo heet, dat geen mens er meer in kan leven. Een koelsysteem om de hitte te reduceren, zou het toestel weer te zwaar maken. De mens staat echter voor niets meer en wij kunnen het hele probleem van de wrijving omzeilen door de atmosfeer te verlagen en gebieden op te zoeken, waar helemaal geen lucht meer is. En dan is er geen grens meer aan onze snelheden!

Tegenwoordige jagers zijn dan ook eigenlijk alweer uit de tijd. De jagers van de toekomst zullen worden uitgerust met raketaandrijving, zoals trouwens alle toestellen. Transportvliegtuigen zullen snelheden maken, groter dan die van het geluid. En als er nog grotere snelheden nodig zijn, verlaten wij ook de stratosfeer en vliegen met een snelheid van 100.000 mijl per uur buiten de atmosfeer der aarde.

Een vraag is natuurlijk, of het menselijk lichaam tegen dergelijke snelheden zal kunnen. Wanneer men echter bedenkt, dat het aardoppervlak ronddraait met een snelheid van 1000 mijl per uur, dag in dag uit, en dat het hele planetenstelsel door de ruimte zwiert met een snelheid van 500.000 mijl per uur, dan zal dit ook wel meevallen. Doktoren hebben dan ook reeds verklaard, dat er geen physieke grens is aan de snelheden waarmee een mens kan reizen.

Wanneer dit alles werkelijk een feit wordt, zullen wij onze opvattingen over ruimte en tijd ook grondig moeten herzien. De steden in Europa en Amerika zullen spoedig maar een paar uur van Batavia af liggen. De wereld zal meer dan ooit één grote stad worden. En er is nog een belangrijk punt: het reizen in door raketten aangedreven auto's, bussen, treinen en vliegtuigen zal veel aangenamer en veel goedkoper zijn dan tot dusver.

De hele uitgestrektheid van de hemel ligt nu open voor ons onderzoek. Onze verbeelding deinst er voor terug om te denken aan vluchten buiten de atmosfeer. En toch zullen deze vluchten in enkele jaren met succes worden uitgevoerd. Wij kunnen er zeker van zijn, dat wij de duisternis van weer een hoekje van het onbekende, zullen terugrollen.

DS. BOS IN PARAMARIBO.

Ds. Gerrit Bos is Woensdag uit Curaçao in Paramaribo aangekomen waar hij tot Maandag zal blijven. (Paramaribo, Aneta, 13.9).

HET NEDERLANDSE ELFTAL.

Het voetbalelftal der Nederlanders hetwelk Zondag as. in het Rifstadion zal uitkomen tegen dat der Portugezen, is als volgt samengesteld:

Karduks
Achterberg Boll
Dussel Opschoor Balkenhoven
v. Putten Tuinenberg Boesten
Boot Duits

Reserves zijn: Kraan, Van Hesteren en De Winter.

INTERLANDWEDSTRIJDEN VOOR AS. VOETBALSEIZOEN.

De volgende internationale ontmoetingen zijn voor het seizoen 1946/'47 voor het Nederlands elftal vastgesteld: 27 November: Engeland — Nederland te Leeds of Huddersfield. Nederland — Zwitserland in het voorjaar. Nederland — België op een nog nader vast te stellen datum. België — Nederland op een nog nader vast te stellen datum. Frankrijk — Nederland te Parijs op 26 Mei 1947 (Tweede Pinksterdag). Onderhandelingen omtrent deze laatste datum zijn nog gaande, aangezien de Franse voetbalbond heeft voorgesteld om deze ontmoeting op de Eerste Pinksterdag (25 Mei) te doen spelen.

Indonesië.

SLUIPVALLEN VAN LIJKEN.

De Indonesische extremisten, die de Duitsers en de Japanners na-apen, maken van hun eigen doden sluipvallen. Van officiële zijde is bekend gemaakt dat een afdeling Nederlandse militairen die de lijken van gesneuvelde extremisten nabij Oedjoengbrong wilden begraven juist bijtijds bemerkten dat kleine maar zwaar geladen landmijnen op dergelijke wijze aan de lijken waren bevestigd zodat zij tot ontploffing zouden komen wanneer men de lichamen aanraakte. (Aneta).

HERINSTELLING VAN SULTANAAT.

Het resultaat van de Riouw Lingga in de Riouw Archipel zal waarschijnlijk na 27 jaren weer worden ingesteld.

In 1919 werd dit sultanaat na een ongenoegen met den Sultan Abdul Rakhhman Mausam Shah opgeheven. De Koninklijke familie ging in ballingschap.

Enige tijd geleden schreef een blad in Singapore dat de restauratie van het sultanaat door de Nederlandse autoriteiten in overweging was genomen en dat zij zich bereid hadden verklaard deze aangelegenheid te bespreken met een commissie van bewoners der Riouw-eilanden.

Deze besprekingen hadden te Singapore plaats; het Comité verliet Singapore dat door de Nederlandse autoriteiten ter beschikking was gesteld. Indien de onderhandelingen slagen, zal een nieuwe sultan worden gekozen uit de afstammelingen van sultan Abdul die te Singapore woont. (Singapore, Aneta, 13.9).

GEVANGENEN KWAMEN IN OPSTAND.

Donderdag hebben de schildwachten van de Nederlandse legergevangenis te Casino een en twee gewond.

Dit gebeurde nadat de gevangenen in opstand kwamen toen een groep mannen onder verdenking hun medegevangenen Emod te hebben opgehangen, naar den commandant gevoerd werden om ondervraagd te worden.

De schildwachten hadden eerst een salto in de lucht gelost maar toen de gevangenen bleven opdringen openden zij het vuur met lichte machinegeweren (Sydney, Aneta, 13.9).

PROTEST.

Donderdag werd te Brisbane een conferentie gehouden door de vertegenwoordigers van de vruchten- en groenten-industrie. Zij hebben een protest gericht tot den eersten Minister Chifley omdat onverantwoordelijke elementen weigeren Nederlandse schepen te laden.

De vakbonden der havenarbeiders hebben door hun houding de belangrijke handel met Indië geknakt. Niet alleen dat de handel lijdt onder het ophouden van Nederlandse schepen, maar doordat deze schepen in de haven blijven liggen kunnen andere schepen niet naar Australië komen. (Brisbane, Aneta, 13.9).

RIJSTOVERSCHOT.

Men verklaart dat Sjahrir gezegd heeft dat hij er op voorbereid is het rijstoverschot van 70.000 ton naar andere gebieden, waaronder Malakka te laten overbrengen. De republikeinse autoriteiten hebben reeds eerder beloofd het door honger getroffen Brits Indië te willen helpen. De verbindings-officier voor Zuid-Oost Azië die te Singapore bijeenkomen hebben het voorstel in overweging genomen. (Batavia, Aneta, 13.9).

NIEUWE MOELIJKHEDEN

Nieuwe moeilijkheden hebben zich voorgedaan in de plannen tot hervatting van de evacuatie der Geallieerde geïnterneerden. Deze evacuatie zou Donderdag hervat worden maar is weer voor onbepaalde tijd uitgesteld.

Luitenant Generaal Eric Mansbergh wacht op antwoord van de Indische autoriteiten alvorens verdere plannen te maken. Het Indonesische Volksleger heeft laten weten dat het elke wapenstilstand en iedere overeenkomst kan saboteren (Batavia, Aneta, 12.9).

VERHOGING RUBBERPRIJS OP JAVA.

De basisprijs van natuurrubber op Java is ingaande 1 Juli verhoogd tot 95 Nederlandse centen per kg. Het prijsniveau voor mindere qualiteiten blijft gehandhaafd op dat van 25 Maart.

RUSSEN HEBBEN VIJFDE COLONNE IN CANADA.

In een officieel Canadees rapport wordt gezegd, dat er in Canada een Russische vijfde colonne bestaat en dat de Russische Veiligheidspolitie (N.K.W.D.) er machtige invloed heeft.

KILLEARN VERWACHT.

Lord Killearn wordt Zaterdag te Batavia verwacht (Batavia, Aneta).

GESNEUVELD.

37 Nederlands militairen sneuvelden, volgens officiële gegevens, in de maand Juli in Nederlands Indië. In Juni bedroeg het aantal gesneuvelden 13. (Batavia, Aneta).

VRAGEN AAN HET BESTUUR.

De Staten hebben met algemene stemmen besloten het Bestuur vragen te stellen over de staking van één uur op 23 Augustus in de werkplaatsen van het Gouvernement, daar hierdoor de bauxietwerken in gevaar werden gebracht. Een motie werd aangenomen, waarin gevraagd werd of het bestuur plannen koestert de arbeiders te betalen op grondslag van het ras, waartoe zij behoren in plaats van op grondslag hunner bekwaamheid (Paramaribo, Aneta, 14.9).

HOUT-EXPLOITATIE.

Bij de Staten is een ontwerp-landsverordening ingediend tot exploitatie van vier millioen hectaren bosland. Tezelfdertijd werd voorgesteld met twee millioen gulden de onderneming te subsidiëren, waarbij het gouvernement 190 aandelen en de Bruynzeelfabrieken van Zaandam 210 aandelen zouden bezitten.

Deze vier millioen hectaren omvatten al het bosland dat nog niet in ander bezit is. Een ander ontwerplandsverordening stelde uitvoerbelasting voor van 3% op alle hout dat Suriname verlaat (Paramaribo, Aneta, 13.9).

GROTE RIJSTOOGST VERWACHT.

De rijstoogst belooft in tegenstelling met de oorlogsjaren — zeer rijk te zullen zijn en de mogelijkheid bestaat dat er een overschot is van 60.000 tot 90.000 zakken rijst die dan beschikbaar zullen zijn voor de uitvoer. (Paramaribo, Aneta, 12.9).

GOUVERNEMENT VAN CURACAO
DEPARTEMENT SOCIALE- EN ECONOMISCHE ZAKEN.

LEVENSMIDDELEN.

BESCHIKKING van Vrijdag, den 13den September 1946 No 585

Het Hoofd van het Departement Sociale- en Economische Zaken

Gelet op:

Artikel 2 lid 3 van het „Prijsopdrijvings- Hamsterbesluit 1940" (P.B. 1940 no. 44), b krachtigd bij Landsverordening van den 21s Augustus 1942 (P.B. 1942 no. 161) en zoo laatstelijk gewijzigd en aangevuld bij Landsveror dening van den 23sten Augustus 1946 (P.B. 19 no. 130);

Hiertoe gemachtigd door Zijne Excellentie de Gouverneur bij Gouvernements-beschikking van den 5den Juni 1944 no. 2759;

Heeft goedgevonden:

I Als prijs tegen welken de hieronder genoemde goederen groepen van goederen op het eiland Curaçao ten hoogs mogen worden te koop aangeboden, verkocht of geleve vast te stellen;

IN DEN KLEINHANDEL:

1. Maismeel	per 3/4 kg	.... fl. 0.
2. Spijsolie, merk „ARGO"	per blik van 2 Am. lbs	fl 1.
	per blik van 1000 grs.	fl 1.
	per blik van 3½ Am. lbs.	fl. 2.

II Te bepalen, dat deze beschikking in werking treedt op de 14den September 1946, op welk tijdstip alle vooraf beschikkingen door het Hoofd van het Departement Soci en Economische Zaken vervallen voor zoover betreft de deze beschikking genoemde goederen; dat deze beschikki zal worden bekendgemaakt in de Curaçaosche Courant en de hierna te noemen plaatselijke bladen:

„Amigoe di Curaçao"
„Beurs- en Nieuwsbericht
„Boletin Comercial"
„La Prensa" en
„La Union".

Het Hoofd voornoemd,
J. H. van Bove

Importen uit Europeesche Landen.

In verband met te openen onderhandelingen met autoriteiten in Nederland over importen uit Europeesche landen, welke importen betaald moeten worden met niet-dollar valuta's, verzoekt de Deviezencommissie hierbij aan handelaren om uiterlijk 15 Sept. e.k. opgaven in te leveren van goederen die zij in het tijdvak 1 October 1946 — 30 September 1947 zullen willen importeren uit:

België,
Portugal,
Frankrijk,
Zwitserland,
Denemarken,
Zweden,
Noorwegen,
Finland

De opgaven dienen te geschieden aan de hand van het Amerikaansche „Schedule B Boek" en moeten behalve de betreffende hoeveelheden tevens de f. o. b. waarden in Curaçaosche guldens vermelden. Verzocht wordt opgaven van elk land op een apart vel papier in te leveren en de hoeveelheden en waarden in kwartalen onder te verdeelen.

Een beperkte hoeveelheid „Schedule B Boeks" zijn op het Deviezenkantoor te Willemstad en op het Crisisbureau te Oranjestad @ f. 1.— per exemplaar verkrijgbaar. Ook de opgaven moeten op genoemde kantoren ingezonden worden.

Degenen die geen gevolg geven aan vorenstaand verzoek, loopen de kans uitgesloten te worden van invoeren uit genoemde landen.

De Wnd. Secretaris der Deviezencommissie
Ph. J. Evertsz.

Aanbesteding:

De Directeur van Openbare Werken zal op Maandag 23 September 1946 des namiddags 2 uur te zijnen kantore te Parera in het openbaar aanbesteden:

Bestek No. 71: het bouwen van het eerste deel van de uitbreiding van het koel- en vrieshuis te Parera.

Bestek en teekeningen zijn vanaf Zaterdag 14 September 1946 te verkrijgen aan zijn kantoor te Parera, tegen betaling van f. 10.— per stel.

Restitutie aan inschrijvers bij inlevering der ongeschonden stukken op den dag van aanbesteding f. 9.— per stel.

De wnd. Directeur van Openbare Werken,
SCHOORL